

## Streszczenie

**Tytuł rozprawy:** Dekonstrukcja dyskursu politycznego w rosyjskojęzycznych parodiach politycznych

**Autor:** Agata Jankowicz

Niniejsza rozprawa została poświęcona analizie dekonstrukcji rosyjskiego dyskursu politycznego w parodiach internetowych. Praca powstała w odpowiedzi na potrzebę zgłębienia aktualnych form reakcji na rosyjskie komunikaty polityczne oraz zrozumienia mechanizmów reinterpretacji danych przekazów we współczesnych utworach parodystycznych.

Naczelnym celem badania jest analiza stosowanych przez parodystów zabiegów służących dekonstrukcji poszczególnych elementów rosyjskiego dyskursu politycznego oraz określenie funkcji dokonywanych transformacji. Analizą zostały objęte rosyjskojęzyczne utwory parodystyczne nawiązujące do wydarzeń rosyjskiej polityki, publikowane w serwisie internetowym YouTube w latach 2012 do 2022. Badanie zostało przeprowadzone z wykorzystaniem analizy intertekstualnej i osadzone w perspektywie dyskursywnej, uwzględniającej szersze tło produkcji i recepcji tekstów.

Analiza materiału empirycznego pozwoliła na wyznaczenie technik, z których pomocą parodie ujawniają sposoby kreowania rzeczywistości w wypowiedziach politycznych. Twórcy parodii, poprzez zastosowanie odpowiednich przekształceń, uwydatniają środki oraz strategie wykorzystane w oryginalnych wypowiedziach, demaskując kryjące się za nimi idee.

Wyniki przeprowadzonych badań zostały zaprezentowane w ośmiu rozdziałach rozprawy.

Część teoretyczna została poświęcona zagadnieniom z zakresu analizy dyskursu politycznego oraz rozważaniom na temat specyfiki parodystycznej dekonstrukcji. Omówiono w niej najważniejsze cechy komunikatów politycznych oraz wskazano czynniki, które determinują powstawanie tekstów wtórnych o charakterze parodystycznym. Następnie przedstawiono ogólny zarys zagadnienia dekonstrukcji i porównano omawiane pojęcie z innymi zjawiskami opisywanymi w badaniach językoznawczych i literaturoznawczych, takimi jak intertekstualność, interdyskursywność czy gra językowa. Uwzględniając kontekst społeczno-polityczny, w którym powstały analizowane parodie, w badaniu zaprezentowano

tło polityczne rozpatrywanych tekstów oraz przedstawiono charakterystykę kanałów serwisu YouTube, z których pochodzą dane utwory.

Kolejne części rozprawy zawierają analizę zabiegów dekonstrukcji w różnych obszarach rosyjskiego dyskursu politycznego. Badaniem zostały objęte techniki modyfikacji sztańp oraz haseł wywodzących się z rosyjskich wypowiedzi politycznych. Następnie prześledzono dekonstrukcję środków językowych stosowanych przez polityków w celach perswazyjnych i manipulacyjnych, uwzględniając w szczególności sposób, w jaki parodie demaskują techniki wywierania wpływu na odbiorców i eksponują charakterystyczną dla dyskursu politycznego opozycję „swoj – obcy”. W dalszej części przeprowadzono analizę dekonstrukcji taktyk realizujących strategię unikania bezpośredniej odpowiedzi na pytania oraz zbadano sposoby aktualizacji wypowiedzi precedensowych mających źródło w rosyjskim dyskursie politycznym. W analizie zwrócono ponadto uwagę na transformacje znaków niewerbalnych zapożyczonych z oryginalnych tekstów politycznych.

Studium wieńczy synteza uzyskanych wyników. W rozdziale podsumowującym przywołano analizowane zabiegi z podziałem na zidentyfikowane strategie i techniki oraz wskazano dominujące funkcje badanych metod dekonstrukcji.